

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів
по Ярмолинецькому надлісництву філії "Подільський лісовий офіс
ДП "Ліси України"

09 травня 2025 року

селище Ярмолинці Хмельницької області

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Андрієм КАМЕНЧУКОМ, помічником начальника Ярмолинецького надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Олегом КУЦКИМ та лісничими Ярмолинецького надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничим Браїлівського лісництва Леонідом ХОПТИНСЬКИМ, лісничим Зеленокуриловецького лісництва Анатолієм СУХАРЕМ, лісничим Струзького лісництва Миколою МАЗУРЦЕМ, лісничим Маліївецького лісництва Олександром ЛІСОВСЬКИМ, лісничим Новоушицького лісництва Владиславом ДІДИКОМ, лісничим Дунаєвецького лісництва Іваном НАВРОЦЬКИМ, лісничим Сатанівського лісництва Віктором СТЕЦЬОКОМ, лісничим Городоцького лісництва Сергієм САДОВИМ, лісничим Вінковоцького лісництва Анатолієм ЛЮБІНЕЦЬКИМ,

лісничим Подільського лісництва Дмитром ЧОРНЕНЬКИМ, лісничим Маківського лісництва Сергієм ЛИШЕНЬ, лісничим Ярмолинецького лісництва Анатолієм ЖИЛЮКОМ, лісничим Зінківського лісництва Миколою МАГАЛЯСОМ (на підставі листа філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України") від 01 травня 2025 року за № 4405/38-4-3-2025), в період з 05.05.2025 по 09.05.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) для планування та здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні Ярмолинецького надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

Обстеженням встановлено наступне:

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2021 року ДП "Ярмолинецьке ЛГ", ДП "Новоушицьке ЛГ", ДП "Камянець-Подільське ЛГ" представлено для лісопатологічного обстеження, причини призначення заходів та ступінь пошкодження насаджень:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	вид запланованих заходів	Причини призначення заходів	Ступінь пошкодження насаджень
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Браїнівське	1	17	6,0		6,0	5ДЗЗГЗ 2ЯЗ+КЛГ +ЛПД	104	0,7	1	29	40	330	3	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Брайлівське	2	6	2,0		2,0	6ДЗЗЯЗ 1ГЗ+КЛГ+ ЛПД+ЧШ	109	0,6	1	30	40	320	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	14	9	1,5		1,5	8ДЗ1ЯЗ 1ГЗ+КЛГ	99	0,7	1	30	44	380	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	15	12	1,9		1,9	6ДЗ2ЯЗ 2ГЗ+КЛГ +ЛПД	102	0,5	1	29	44	260	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	18	7	1,5		1,5	7ЯЗЗГЗ+ ДЗ+КЛГ	64	0,7	1А	25	30	250	4	ВСР	опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, халаровий некроз ЯЗ, лубоїди ясеневі	середній
	18	13	3,4		3,4	4ДЗЗЯЗ 3ГЗ+БП	72	0,7	1	23	26	270	4	ВСР	опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, халаровий некроз ЯЗ, лубоїди ясеневі	слабкий
	20	1	4,4	2	2,3	3ДЗЗЯЗЗ ГЗ1КЛГ	114	0,6	1	30	40	290	4	ВСР	опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, халаровий некроз ЯЗ, лубоїди ясеневі	слабкий
	22	22	3,7		3,7	5ДЗ5ГЗ+ ЯЗ+ЛПД	94	0,8	1	28	40	350	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
Разом ВСР по лісництву					22,3											
Зеленокураловецьке	23	27	16,9	1	7,0	8ГЗ2ДЗ+ ЧШ+ЛПД	89	0,7	3	22	26	240	3	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	середній
	25	14	0,6		0,6	8ДЗ2ЯЗ+ ГЗ	89	0,6	1	26	36	290	3	ВСР	опеньок осінній, кореневі та стовбурові гнилі, халаровий некроз ЯЗ, лубоїди ясеневі	слабкий
	28	5	8,4		8,4	6ДЗ4ГЗ+ ЯЗ	59	0,7	1	22	28	230	3	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, опеньок осінній, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	34	1	13,8	1	4,0	10ГЗ+ДЗ+ КЛП +ЛПД	70	0,7	2	22	22	250	3	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
Разом ВСР по лісництву					20,0											
Струзьке	1	17	1,8		1,8	8ДЗ2ГЗ+ ЯЗ+ЛПД	124	0,7	2	28	44	340	3	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	2	3	8,7		8,7	8ДЗ2ГЗ	93	0,8	1	26	32	320	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Струцьке	4	13	6,3		6,3	7ДЗ3ГЗ	90	0,8	1	26	36	330	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	5	4	14,0		14,0	8ДЗ2ГЗ+КЛГ+БРС	99	0,8	1	27	40	330	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	5	29	0,7		0,7	9ДЗ1ГЗ	120	0,6	2	27	40	290	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	середній
	6	2	1,6		1,6	4ДЗ5ЯЗ 1ГЗ+КЛГ +ЧШ	114	0,4	1	29	40	220	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	6	17	13,2		13,2	8ДЗ2ГЗ	95	0,8	2	26	36	310	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	7	5	1,9		1,9	6ЯЗ3ДЗ 1ГЗ+КЛП	90	0,6	1А	31	44	300	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	18	8	2,6		2,6	10ДЗ+ГЗ	90	0,7	1	26	40	340	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	19	41	2,4		2,4	6ДЗ4ЯЗ	84	0,7	1	25	30	320	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	19	42	6,1		6,1	6ДЗ3ЯЗ 1ГЗ+ЧШ+ ЛПД	85	0,7	1	25	30	310	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	25	9	3,6		3,6	10ДЗ+ГЗ	105	0,7	2	27	36	360	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	25	26	5,1		5,1	8ДЗ2ГЗ	115	0,7	2	28	36	310	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
Разом ВСП по лісництву					68,0											
Малівецьке	1	1	3,7		3,7	8ДЗ(84)2 ДЗ(70)+ ГЗ+ЛПД+ СЗ+ЯЗ+Я В	84	0,65	1	28	40	330	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	3	6	2,4		2,4	6ГЗ(45) 1ЯЗ1ЛПД (85)1ЛПД (65)1ГЗ (70)+ДЗ+Б П	45	0,75	2	18	18	210	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Малівецьке	3	7	3,2		3,2	4ДЗ(65) 2ЯЗ2ДЗ (80)1ГЗ(60) 1ГЗ(40) +ЯВ	65	0,75	1	24	28	290	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	25	20	3,8		3,8	8ДЗ2ГЗ+Б П	74	0,7	1	26	32	285	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	40	1	3,1		3,1	8ДЗ2ГЗ	93	0,7	1	28	36	350	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	40	9	3,5		3,5	9ДЗ1ГЗ	86	0,7	1	28	32	360	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	40	13	2,9		2,9	7ДЗ1ГЗ(8 9)2ГЗ(50) +КЛГ	89	0,75	1	28	36	370	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	41	1	3,6		3,6	10ДЗ+ГЗ+ АКБ	84	0,6	1	28	36	300	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	46	5	4,0		4,0	7ДЗ2ГЗ(7 0)1ГЗ(50) +БРС+ЯЗ	94	0,7	1	29	36	345	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	47	1	3,2		3,2	7ГЗ(45)1 ОС1ДЗ1Г З(60)+БП	45	0,7	2	15	16	160	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	56	7	7,0		7,0	7ДЗ2ГЗ(8 0)1ГЗ(40) +ЯВ	96	0,7	1	29	36	300	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	60	9	3,2		3,2	5ГЗ(85) ЗЯЗ 2ГЗ(55)	85	0,7	1	26	28	320	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	62	6	10,5		10,5	5ГЗ(95)1Б П2ГЗ(60) 2ЯЗ+ЛПД +КЛГ	95	0,7	2	26	32	325	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	67	29	2,0		2,0	7ДЗЗГЗ+ ЯЗ	46	0,75	1Б	22	24	230	4	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
Разом ВСП по лісництву					56,1											
Новоушицьке	3	15	2,6		2,6	7ЯЗ2ГЗ 1ЛПД +ДЗ	88	0,7	1А	30	40	340	3	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Новоушицьке	4	3	1,8		1,8	10ДЗ+ГЗ+ЧШ	114	0,4	1	30	44	250	3	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники	слабкий
	7	3	12,1		12,1	5ЯЗ4ГЗ 1БП+КЛГ+ЛПД	70	0,8	1А	28	36	340	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	8	13	5,9		5,9	7ГЗ2ЯЗ 1БП+ДЗ+КЛП	77	0,7	2	22	22	250	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	9	1	2,8		2,8	10СЗ+ЛПД+ВРБ	57	0,65	1А	24	32	370	4	ВСР	малий та великий соснові лубоїди, короїд верхівковий, офіостомові гриби	слабкий
	10	2	3,9		3,9	7ДЗ2ГЗ 1ЯЗ+КЛГ	94	0,7	1	28	40	330	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	10	12	2,5		2,5	9ЯЗ1ГЗ	69	0,7	1А	27	36	330	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, некроз ГЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
Разом ВСР по лісництву					31,6											
Дунавецьке	3	15	19,5		19,5	5ДЗ3ГЗ1 ЯЗ1ЛПД	85	0,7	1	28	34	370	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	22	16	3,0		3,0	8ДЗ2ЯЗ	84	0,7	1	26	30	380	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	51	7	2,1		2,1	8ДЗ2ГЗ	92	0,75	1	29	40	260	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	52	14	12,4		12,4	6ДЗ4ГЗ	100	0,75	1	27	36	350	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, некроз ГЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	52	15	0,3		0,3	10ДЗ+ГЗ+АКБ	89	0,8	1	27	38	410	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, некроз ГЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	52	16	0,3		0,3	8ГЗ2ДЗ	75	0,7	2	25	28	320	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, поперечний рак ДЗ, некроз ГЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	52	17	1,3		1,3	10ДЗ+ГЗ+БП	99	0,8	1	29	42	450	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, некроз ГЗ, стовбурові шкідники	слабкий

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Подільське	36	17	2,4		2,4	10ДЗ+ЯЗ +ГЗ	89	0,7	1	27	36	360	3	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	36	26	1,6		1,6	10ДЗ+ЯЗ +ГЗ	89	0,7	1	27	36	350	3	ВСП	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	37	18	6,3		6,3	8С32ГЗ	54	0,75	1А	23	28	310	3	ВСП	малий та великий соснові лубоїди, короїд верхівковий, офіостомові гриби	слабкий
	Разом ВСП по лісництву				10,3											
Маківське	72	2	5,8		5,8	5Я33ГЗ2 ДЗ+БП +ЧШ	70	0,7	1А	29	42	320	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	75	18	1,7		1,7	6Д32ЯЗ 1АКБ1ГЗ	87	0,7	1А	29	40	320	3	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	91	4	9,2		9,2	4Д33ЯЗ 2Г31ЯВ	150	0,7	1	31	52	380	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	91	6	1,3		1,3	6Я32ГЗ 2БП+ЧШ	50	0,6	1Б	27	30	240	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	101	10	0,5		0,5	5Я34ГЗ 1ДЗ	60	0,7	1А	25	26	290	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	101	21	4,2		4,2	4Д33ЯЗ 3ГЗ+ЛПД +ЧШ +БП	72	0,7	1	25	30	320	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, лубоїди ясеневі, поперечний рак ДЗ, златки	слабкий
	101	22	8,1		8,1	4Я34ГЗ1 ДЗ1ЛПД+ БП	60	0,7	1А	26	30	280	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	101	23	3,9		3,9	3Я35ГЗ1 ЛПД1ДЗ	60	0,7	1А	24	28	230	4	ВСП	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	середній

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Маківське	101	27	0,7		0,7	5Д34ЯЗ1 ГЗ+ЛПД	67	0,7	1	24	28	340	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
	101	29	1,5		1,5	3ЯЗ1ДЗ 5Г31ЯВ+ БП+ЧШ	74	0,8	1А	27	30	320	4	ВСР	опеньок осінній, заболонна гниль коренів, халаровий некроз ЯЗ, трутовики, некроз ГЗ, стовбурові шкідники, вітровал	слабкий
Разом ВСР по лісництву					36,9											
Ярмолинецьке	47	11	1,8		1,8	5Д34ЯЗ 1ГЗ+ЯВ	89	0,7	1	26	32	280	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, поперечний рак ДЗ, халаровий некроз ЯЗ, стовбурові шкідники	слабкий
	48	13	2,4	(1)	0,2	6Д34ГЗ+ ЛПД+ЧШ	120	0,6	2	28	44	270	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
Разом ВСР по лісництву					2,0											
Зіньківське	42	5	0,6		0,6	8Г32ДЗ	70	0,7	1	25	28	300	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, трутовики, стовбурові шкідники, некроз ГЗ	слабкий
	43	12	1,4		1,4	10ДЗ+ГЗ	89	0,8	1	26	38	390	4	ВСР	стовбурові та кореневі гнилі, поперечний рак ДЗ, трутовики, стовбурові шкідники	слабкий
Разом ВСР по лісництву					2,0											
Всього ВСР по Ярмолинецькому надлісництву					335,9											

Лісопатологічне обстеження лісових насаджень, що належать Ярмолинецькому надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по Ярмолинецькому надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 335,9 га.

По причинах розладнання та деградації насаджень в загальному по підприємству (за переважаючим збудником хвороби/шкідником):

Вид шкідників, хвороб та інших патологій	Ступінь пошкодження			
	слабкий	середній	сильний	Всього
опеньок осінній	127,9	5,4		133,3
стовбурові та кореневі гнилі	185,8	7,7		193,5
соснові лубоїди	9,1			9,1
Разом	322,8	13,1		335,9

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Основними причинами розладнання обстежених листяних деревостанів, що призводять до всихання листяних порід є стовбурові та кореневі гнилі, які викликаються комплексом різних причин: дерева ДЗ від пошкоджень опеньком осіннім, що викликає білу заболонну гниль коренів а також стовбуровими шкідниками, судинним мікозом ДЗ (офіостомозом), поперечним раком та дубовим трутовиком, що викликають стовбурові гнилі; дерева ясена в результаті діяльності опенька осіннього, що викликає заболонну гниль коренів та халарового некрозу; дерева граба від некрозу, дерева береста від голландської хвороби (графіозу), кленів від вертицильозу. Ураження і руйнування коренів дуже сильно впливає на стан дерев, так як порушується надходження в його надземні частини води та поживних речовин. Тому кореневі гнилі призводять до швидкого ослаблення і всихання дерев, вітровалів та заселення дерев стовбуровими шкідниками.

Збудниками стовбурових гнилей, а це в основному ядрові та ядрово-заболонні гнилі, є трутові гриби які заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. Ураження стовбуровими гнилями призводить до бурелому, сніголаму та захаращення насаджень.

На переважній більшості обстежених ділянок дерева ясена звичайного та дуба звичайного уражені опеньком осіннім (під корою дерев V-VI категорії стану виявлено міцеліальну плівку та ризоморфи згаданої хвороби). Також при огляді ділянок на окремих деревах ДЗ на стовбурах наявне ураження поперечним раком ДЗ, а також трутовиком дубовим несправжнім. Сухостійні та всихаючі дерева характеризуються заселенням та відпрацюванням стовбуровими шкідниками, про що свідчить наявність льотних отворів на стовбурах дерев. Переважна кількість дерев, що відносяться до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок (*Buprestidae*), в незначному відсотку – представниками родин вусачів (*Cerambycidae*). Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Основними виявленими видами на ДЗ є златки (*Buprestidae*) (дубова, бронзова та зелена вузькотіла), вусач дубовий малий (*Cerambyx scopolii* Fuessly), а також заболонник дубовий (*Scolytus intricatus* Ratz.), на грабі поодинокі зустрічається заболонник грабовий (*Scolytus carpini* Ratz.), на ЯЗ - лубоїд ясеневий великий (*Hylesinus crenatus* F.), лубоїд ясеневий малий (*Hylesinus fraxini* Panz.) та заболонник струменястий (*Scolytus multistriatus* Marsh.).

Основними причинами розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою СЗ (кв.9 вид.1 площа 2,8 га Новоушицького лісництва, кв. 37 вид. 18 площа 6,3 га Подільського лісництва) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на сосні провідне місце посідають лубоїди соснові - лубоїд сосновий малий (*Blastophagus minor* Hart.), лубоїд сосновий великий (*Blastophagus piniperda* L.), в меншій мірі - короїд верхівковий (*Ips acuminatus* Gyll.) та короїд-стенограф (*Ips sexdentatus* Boern.).

Переважна кількість дерев, що відноситься до сухостою минулих років відпрацьовані стовбуровими шкідниками родин златок (Buprestidae), в незначному відсотку – представниками родин вусачів (Cerambycidae). Водночас у ходах стовбурових шкідників поширюються офіостомові гриби – збудники синяви та інші патогени. Сухостійні дерева поодинокого та групового розміщення.

Також причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням та пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Характер перебігу патологічних процесів у даних насадженнях різний – наявний як комлевий тип прояву та локалізації гнилей (наявність дупел в комлевій та прикореневій частинах стовбурів дерев) так і вершинний – в кронах дерев, що призводить до прояву суховершинності (мікози), широкого поширення водяних пагонів, як одного із головних показників ослаблення деревостанів. Суховершинність за зовнішніми проявами перебігу захворювання відповідає судинному мікозу (дерева породи ДЗ), халарового некрозу ясена (дерева ЯЗ), а також некрозу ГЗ.

В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 1/3 до 2/3 крони. Поодинокі в насадженнях наявні дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів – трутовиків, серед яких найчастіше зустрічаються - трутовик дубовий несправжній, а також інші їх види, що теж призводять до появи та розповсюдження у внутрішніх тканинах деревини стовбурових гнилей. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні та буреломні дерева, а також дерева з ухилом більше 30 градусів та з дугоподібно зігнутими стовбурами.

Обстежені лісові насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження кореневих та стовбурових гнилей, вторинних (стовбурових) шкідників і відносяться до II класу біологічної стійкості.

При обстеженні лісових ділянок, які потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів, не виявлено ознак відведення дерев в рубку відповідно до п.26 Санітарних правил в лісах України.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України» рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 335,9 га у 2025 році.

Під час проведення даного обстеження лісовій охороні Ярмолинецького надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України" надавалась методична допомога з питань лісозахисту.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводиться силами лісової охорони філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Південно-Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.

2. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
3. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни з урахуванням сезонного розвитку шкідників і хвороб лісу.
4. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.
5. Осередки шкідників та хвороб лісу виявлені даним лісопатологічним обстеженням поставити на облік.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Південно-Західному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України".
- 4-й - Ярмолинецькому надлісництву філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ :

Провідний інженер-лісопатолог сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист"

Помічник начальника Ярмолинецького надлісництва філії "Подільський лісовий офіс" ДП "Ліси України"

Лісничий Браїлівського лісництва

Лісничий Зеленокуриловецького лісництва

Лісничий Струзького лісництва

Лісничий Маліївецького лісництва

Лісничий Новоушицького лісництва

Лісничий Дунаєвецького лісництва

Лісничий Сатанівського лісництва

Лісничий Городоцького лісництва

Лісничий Віньковецького лісництва

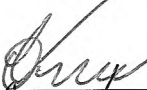
Лісничий Подільського лісництва

Лісничий Маківського лісництва

Лісничий Ярмолинецького лісництва

Лісничий Зінківського лісництва

 Андрій КАМЕНЧУК

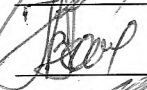
 Олег КУЦКИЙ

 Леонід ХОПТИНСЬКИЙ

 Анатолій СУХАР

 Микола МАЗУРЕЦЬ

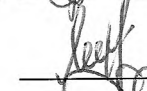
 Олександр ЛІСОВСЬКИЙ

 Владислав ДІДИК

 Іван НАВРОЦЬКИЙ

 Віктор СТЕЦЮК

 Сергій САДОВИЙ

 Анатолій ЛЮБІНЕЦЬКИЙ

 Дмитро ЧОРНЕНЬКИЙ

 Сергій ЛИШЕНЬ

 Анатолій ЖИЛЮК

 Микола МАГАЛЯС